

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 16102
วันที่..... 15 ธ.ค. 2564
เวลา..... 11.46 น.

ที่ นร ๐๕๐๗/๓๗๕๓๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของคณะกรรมการธิการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๔๙๕๗ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๑๐๐๖/๑๖๒๒๗
ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของคณะกรรมการธิการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงการคลังได้เสนอผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ รับทราบผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของคณะกรรมการธิการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงการคลังส่งผลการพิจารณาในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐฎ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๓๖๕/๖๕
วันที่..... ๑๕ ธ.ค. / ๖๕
เวลา..... ๑๕.๒๕ น.

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๒ (มีสาย)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/แจ้งมติ ครม./NO06)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... 141/..๒๕ วันที่ 15/๑๒/๖๕
เวลา..... 14.12 ..... ส่ง..... พ.ร.ง.
ดำเนินการประชุม

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๑๐๐๖/๒๐๒๓ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๒๕๕ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๑๑๘ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางแสดงผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอแนะ
ของรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กระทรวงการคลังได้เสนอผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง
แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
(SMEs) ของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา (รายงานฯ) ของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย
และผลการพิจารณารายงานฯ ในภาพรวม และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการได้แจ้งว่า
รายงานที่กระทรวงการคลังเสนอเป็นการสรุปผลการรายงานของแต่ละหน่วยงาน มิได้จัดทำเป็นสรุปผลการพิจารณา
หรือผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะรายงานฯ ทั้ง ๕ ประเด็น จึงขอให้กระทรวงการคลังจัดทำเป็นสรุปผลการพิจารณา
หรือผลการดำเนินการของแต่ละหน่วยงานตามข้อเสนอแนะรายงานฯ โดยแยกเป็นประเด็นทั้ง ๕ ประเด็น และ
สรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม ตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี
(นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการในคราวเดียวกัน เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป
และตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการได้ให้กระทรวงการคลังเร่งรัดการพิจารณาดำเนินการ
เรื่องดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า ได้ดำเนินการจัดทำสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการตาม
ข้อเสนอแนะรายงานฯ ทั้ง ๕ ประเด็นแล้ว จึงขอเรียนดังต่อไปนี้

๑.สาระสำคัญของรายงานฯ

๑.๑ ปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
(Small and Medium Enterprises : SMEs) ได้แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑.๑.๑ ปัญหาข้อจำกัดด้านนโยบายและมาตรการด้านการเงินของรัฐ

(๑) นโยบายและมาตรการทางการเงินหวังผลแบบภาพรวมเน้นปริมาณมากกว่า
คุณภาพ และไม่ต่อเนื่อง

(๒) นโยบายและมาตรการดี แต่ล้มเหลวจากการปฏิบัติแบบเข้มงวดและมีความ
ระมัดระวังสูง (Safety First)

/๑.๑.๒ ปัญหา ...

๑.๑.๒ ปัญหาข้อจำกัดของผู้ประกอบการ SMEs ที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

- (๑) ผู้ประกอบการ SMEs ขาดความรู้ในการดำเนินธุรกิจ และไม่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- (๒) ผู้ประกอบการ SMEs ไม่จัดทำบัญชีที่เป็นระบบและถูกต้อง
- (๓) ผู้ประกอบการ SMEs ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันหรือมีหลักทรัพย์ค้ำประกันไม่เพียงพอต่อวงเงินสินเชื่อ

(๔) ผู้ประกอบการ SMEs ขาดความเข้าใจในการเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ๆ ที่มีในระบบ

๑.๑.๓ ปัญหาด้านโครงสร้างการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย

- (๑) มีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนา SMEs ซึ่งทุกหน่วยงานต่างคนต่างทำ และหลายกิจกรรมจะซ้ำซ้อนกัน โดยไม่มีการประสานงานกันเท่าที่ควร ทุกหน่วยงานไม่มีการทำงานโดยมองภาพใหญ่และช่วยกันเติมเต็มในส่วนที่ตัวเองทำได้ดีที่สุด
- (๒) การกำหนดนโยบายพัฒนา SMEs ในภาพรวม และการกำกับ ดูแล ติดตาม ยังไม่มีประสิทธิภาพ

(๓) การพิจารณาสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions : SFIs) มีหลักการพิจารณาค้ำประกันการพาณิชย์ ทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับสินเชื่อตามมาตรการพิเศษของรัฐมักจะเป็นผู้ประกอบการ SMEs ที่มีความสามารถเข้าสู่ระบบสินเชื่อปกติอยู่แล้ว ส่วนรายที่เข้าไม่ได้ก็ยังคงไม่พร้อมตามเดิม

(๔) กลไกการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ก่อนเข้ารับสินเชื่อยังไม่เพียงพอ

๑.๒ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาของคณะอนุกรรมการด้านการเงินในคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา (คณะอนุกรรมการฯ) พบว่า หน่วยงานที่ถูกตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริม SMEs นั้น กระจัดกระจายอยู่ในกระทรวงต่าง ๆ จำนวนมาก และที่สำคัญยังขาดการประสานงานกัน ไม่มีหน่วยงานที่เป็นศูนย์ และเป็นเจ้าภาพที่กำหนดภาพรวมของการพัฒนาส่งเสริม กำกับ ติดตาม ประสานงานหน่วยงานต่าง ๆ ให้ไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อความเข้มแข็งและความพร้อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ดังนั้น จึงต้องมีการแก้ไขปัญหามาตรการทางการเงินในปัจจุบัน โดยคณะอนุกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะ ๕ ประเด็น ดังนี้

๑.๒.๑ ปรับบทบาทสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เป็น Policy Body และผู้จัดสรรงบประมาณส่งเสริมพัฒนา SMEs ที่ยิ่งใหญ่แท้จริงและมีประสิทธิภาพ โดยยกเลิบทบพทการเป็นหน่วยงานปฏิบัติของ สสว. และจัดทำแผนบูรณาการส่งเสริมพัฒนา SMEs ให้ตรงกับความต้องการของ SMEs เป้าหมายในแต่ละพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

๑.๒.๒ เพิ่มหน่วยงานและความเชี่ยวชาญของผู้ให้บริการส่งเสริมพัฒนา SMEs ในแต่ละพื้นที่ โดยแยกหน่วยงานให้บริการ SMEs เป็น ๒ กลุ่ม คือ (๑) หน่วยงานปฏิบัติ และ (๒) หน่วยงานจัดจ้างที่ปรึกษา เปลี่ยนบทบาทหน่วยงานจัดจ้างจากการจ้างที่ปรึกษารายเดี๋ยวมารับเหมาดำเนินโครงการ และพัฒนาระบบที่ปรึกษาให้บริการ SMEs ที่มีประสิทธิภาพ

๑.๒.๓ ประสานบริการทางการเงินเข้ากับระบบส่งเสริมพัฒนา SMEs ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดประเภทมาตรการทางการเงินที่ชัดเจน เพื่อให้มีเงื่อนไข กระบวนการอนุมัติ และการชดเชยความเสี่ยงที่เหมาะสม เพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

เพิ่มบทบาทของธนาคารพาณิชย์ในการสนับสนุนเงินทุนแก่ผู้ประกอบการ SMEs รวมถึงบรรจุมตรการทางการเงินและงบประมาณที่เกี่ยวข้องไว้ในแผนบูรณาการส่งเสริมพัฒนา SMEs ประจำปี

๑.๒.๔ ยกย่องผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่มาตรฐานการวิเคราะห์สินเชื่อของสถาบันการเงินเอกชน โดยตัดสินใจพาตนเองและธุรกิจเข้าสู่ระบบของรัฐโดยรัฐมีแรงจูงใจและความช่วยเหลือสนับสนุน รวมถึงช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในการเข้าระบบ

๑.๒.๕ เตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs รองรับ Digital Disruption, Economic Crisis และ New Normal หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-๑๙ โดยจัดทำแผนรองรับวิกฤติเศรษฐกิจและโรคระบาดพร้อมงบประมาณรองรับในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อให้มีระบบรองรับการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

๒. ผลการพิจารณารายงานฯ หรือผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะทั้ง ๕ ประเด็น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมสรรพากร กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สสว. กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานงบประมาณ ได้พิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะทั้ง ๕ ประเด็นที่เกี่ยวข้องแล้ว ในการนี้ กระทรวงการคลังจึงได้จัดทำตารางแสดงผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอแนะของรายงานฯ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๓. ผลการพิจารณารายงานฯ ในภาพรวม

หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณารายงานฯ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะมีความเห็นว่า รายงานฯ ดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจ SMEs เนื่องจากการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อ รวมถึงการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เช่น การจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ การให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่ระบบของรัฐ เป็นต้น จะทำให้ธุรกิจ SMEs มีการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม มีการเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ทั้งนี้ กระทรวงการคลังเห็นว่า การส่งเสริมธุรกิจ SMEs ควรมีแนวทางดำเนินการใน ๓ ด้านหลัก ดังนี้

๓.๑ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบธุรกิจ SMEs เห็นควรมอบหมายให้กองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐซึ่งอยู่ในการดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาให้สินเชื่อโดยเน้นคุณภาพและติดตามดูแล รวมถึงช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับสินเชื่ออย่างใกล้ชิดเพื่อให้สามารถประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดปัญหาการเกิดหนี้เสีย และมอบหมายให้ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) และ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs เพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างเต็มที่

๓.๒ การยกขีดความสามารถของผู้ประกอบธุรกิจ SMEs โดยการเพิ่มองค์ความรู้ และทักษะในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงความรู้ทางการเงิน การบัญชี เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถปรับโครงสร้างธุรกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมภายหลังวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ โดยเห็นควรมอบหมายให้ สสว. เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของ SMEs และแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบธุรกิจ SMEs ตามกลุ่มอุตสาหกรรม

๓.๓ การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่ระบบของภาครัฐ เพื่อให้ภาครัฐมีข้อมูลอย่างเพียงพอสำหรับการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมธุรกิจ SMEs รวมถึงสามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่อยู่ในระบบของภาครัฐได้โดยตรง ซึ่งการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่ระบบภาษีนั้น กรมสรรพากรได้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

SMEs ควรสื่อสารให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญของการเข้าสู่ระบบของภาครัฐ โดยเห็นความหมายให้กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับภาคเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น ในการดำเนินการสื่อสารและผลักดันในประเด็นดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๘๐๒๐ ต่อ ๓๒๐๙
โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๗๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ fidoc@fpo.go.th

ตารางแสดงผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา

แนวทางดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
<p>ข้อเสนอแนะที่ ๑: ปรับบทบาท สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เป็น Policy Body และผู้จัดสรรงบประมาณส่งเสริมพัฒนา SMEs ที่ยิ่งใหญ่แท้จริง และมีประสิทธิภาพ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ยกเลิกการเป็นหน่วยงานปฏิบัติงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ของ สสว. ที่ใช้งบประมาณจัดจ้างที่ปรึกษาให้บริการ SMEs โดยตรงให้เป็นหน่วยงานด้านนโยบาย วาแผนภาพรวม คุมงบประมาณด้าน SMEs และติดตามประเมินผล ● จัดทำแผนบูรณาการส่งเสริม SMEs ให้ตรงความต้องการของ SMEs โดย สสว. เป็นผู้ดูแลงบประมาณแผนบูรณาการส่งเสริม SMEs ผ่านการจัดทำแผนส่งเสริม SMEs ทั้งในระดับหน่วยงานในกระทรวงต่าง ๆ และรายกลุ่มจังหวัด/จังหวัด/รายสาขา ● จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนส่งเสริม SMEs รายจังหวัด จัดตั้งสำนักงาน สสว. ระดับภาค เพื่อประสานงาน ติดตาม และเป็นแกนประสานในการพัฒนา SMEs ในระดับจังหวัดของหน่วยปฏิบัติต่าง ๆ ● ปรับกระบวนการวางแผนและจัดสรรงบประมาณบูรณาการส่งเสริม SMEs ที่เน้นผลลัพธ์มากกว่ากิจกรรม และประสานหลายหน่วยงานใน ๑ โครงการ มากกว่าการรวบรวมโครงการแต่ละ 	<p>สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)^๑ มีการดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สสว. ได้ยกระดับบทบาทในการทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกำหนดนโยบายและแผนด้านการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งนอกเหนือจากการจัดทำแผนการส่งเสริม SMEs และแผนปฏิบัติการแล้ว สสว. ได้ดำเนินการริเริ่มให้มีการค้นหาประเด็นอุปสรรคที่สำคัญของ SME ในแต่ละกลุ่มหรือแต่ละสาขาเพื่อมุ่งออกมาตรการเพื่อให้ความช่วยเหลือที่ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง เช่น ผลลัพท์ทางการเงินเพื่อสนับสนุนการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้กับ SMEs ผู้ส่งออกโดยเร็ว ซึ่งเป็นการทำงานที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างกรมสรรพากร สถาบันการเงิน และ สสว. เพื่อคัดกรองหรือผลิตภัณฑ์การเงินอื่นสำหรับกลุ่ม SMEs ที่เป็นคู่ค้าภาครัฐเพื่อแก้ไขปัญหาการได้รับเงินล่าช้าจากหน่วยงานภาครัฐ ๒. ปัจจุบัน สสว. มีโครงการที่เป็นการปฏิบัติโดยตรงกับ SMEs ลดลง แต่มุ่งเน้นการทำงานที่เป็นการพัฒนาระบบนิเวศด้านการอำนวยความสะดวก SMEs ในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และองค์ความรู้ ผ่านรูปแบบการให้บริการแบบดิจิทัล ซึ่งจะเข้าถึง SMEs จำนวนมาก โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ๓. ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะไม่มีการจัดทำงบประมาณบูรณาการด้าน SMEs แล้ว (ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เนื่องจากข้อจำกัดด้านกฎหมายของ สสว.) แต่ สสว. ก็ยังรักษาบทบาทในการดูแลงบประมาณด้านการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ในภาพรวมอยู่ ด้วยการบูรณาการงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการทำงานบูรณาการด้าน SME ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑,๘๖๗.๘๗๓๐ ล้านบาท จาก ๙ กระทรวง ๒๔ หน่วยงาน ในอนาคต สสว. มีแผนที่จะผลักดันให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการส่งเสริม SMEs กระจายไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อให้ SMEs ทั่วประเทศได้รับการพัฒนาอย่างครอบคลุมต่อไป ๔. สสว. มีศูนย์บริการ SMEs (SMEs One Stop Service) ในระดับพื้นที่ ๑๘ แห่ง (การดูแลพื้นที่ตามการแบ่งกลุ่มจังหวัด) ซึ่งศูนย์บริการสามารถทำหน้าที่ประสานงาน ติดตามการพัฒนา SMEs ในระดับจังหวัดได้ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ๕. สสว. เห็นด้วยอย่างยิ่งถึงความจำเป็นต้องมีแพลตฟอร์มกลางในการให้ข้อมูลโครงการภาครัฐที่ครบถ้วนแก่ผู้ประกอบการ SMEs เพื่อสร้างโอกาสและความเป็นธรรม สสว. ริเริ่มแนวคิดในการพัฒนาเว็บไซต์ www.smeone.info ให้เป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูลข่าวสาร และเชื่อมโยงไปยังจุดให้บริการอื่น ๆ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการไปแล้ว แต่ยังมีอุปสรรคเนื่องจากต้องอาศัย

แนวทางดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
<p>หน่วยงานมาไว้ในแผน นำบริการทุกโครงการมาให้บริการบน Platform G2B (Government to Business) เพื่อความโปร่งใส และยุติธรรมในการใช้บริการ เปลี่ยนจากภาครัฐเป็นผู้ให้บริการ และจัดจ้างบริการส่งเสริม SMEs มาจัดกิจกรรม และเชิญชวน SMEs เข้าร่วมกิจกรรม เป็นการมอบงบประมาณโดยตรงให้ SMEs ผ่านระบบคูปอง เพื่ออุดหนุนค่าใช้จ่ายด้านบริการส่งเสริม SMEs จากที่ปรึกษาที่ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว และ SMEs เป็นผู้เลือกควบคุมการจัดจ้างและการเบิกจ่ายเงินเอง</p>	<p>ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีจำนวนมาก แต่ สสว. จะพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะทำให้เกิดเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มกลางดังกล่าวนี้</p> <p>สำนักงานประมามา มีการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย แนวทาง และประเด็นการพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามร่างแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ โดยสำนักงานประมามาได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้กับหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานรับงบประมาณตามภารกิจหรือหน้าที่ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมาย แนวทาง ตามที่กำหนดไว้ในร่างแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ โดยการจัดสรรงบประมาณคำนึงถึงความจำเป็นและภารกิจ ความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ ความครอบคลุมของทุกแหล่งเงินที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมถึงขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน</p>
<p>ข้อเสนอแนะที่ ๒: เพิ่มหน่วยงาน และความเชี่ยวชาญของผู้ให้บริการส่งเสริมพัฒนา SMEs ในแต่ละพื้นที่</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • แยกหน่วยงานปฏิบัติงานส่งเสริมพัฒนา SMEs ออกจากหน่วยงานแจกงบประมาณหรือคูปอง เพื่อให้มีหน่วยงานปฏิบัติงานขึ้น และมีการแข่งขันการให้บริการเพื่อคุณภาพบริการที่ดีขึ้น • พัฒนาระบบงานจัดจ้างและบริหารที่ปรึกษา รองรับระบบการแจกคูปองเชื่อมโยงกับระบบงบประมาณแผนบูรณาการส่งเสริม SMEs • จัดตั้งหน่วยงานให้บริการปรึกษาแนะนำกระจายไปในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อแข่งขันกันรับคูปองและให้บริการที่มีคุณภาพดีขึ้น โดยมีการบริหารแบบเอกชน และได้รับการอุดหนุนบางส่วนจากรัฐและชุมชนในแต่ละพื้นที่ • เชื่อมโยงการดำเนินงานของหน่วยงานที่ให้บริการส่งเสริม SMEs เข้าด้วยกันเป็นเครือข่ายภายใต้การประสานงานของ สสว. ในพื้นที่ อาทิ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม และ Industrial Transformation 	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมการเกษตร” มีหน่วยงานระดับจังหวัด (สำนักงานเกษตรจังหวัด) และระดับอำเภอ (สำนักงานเกษตรอำเภอ) ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในการประกอบกิจการโดยใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามโครงการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดทำแผนพัฒนากิจการและนำแผนพัฒนากิจการเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการพัฒนาชุมชน” เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้มาตรฐานและรูปแบบความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้มีการดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาศักยภาพของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ๓ ประเภท ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑) กลุ่มผู้ผลิตชุมชน หมายถึง ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ที่มีลักษณะเป็นกลุ่มคนที่ได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มภายในชุมชนผลิตสินค้าที่แสดงความเป็นไทย หรือภูมิปัญญาไทย และสมาชิกในกลุ่มร่วมกันผลิต รวมทั้งร่วมกันบริหารจัดการ และร่วมรับผลประโยชน์ เช่น กลุ่มผู้ผลิตชุมชนที่จดทะเบียนอย่างเป็นทางการ ได้แก่ สมาคม สหกรณ์ มูลนิธิ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มผู้ผลิตชุมชนที่เป็นกลุ่มภายในชุมชน ผลิตสินค้าที่แสดงความเป็นไทย หรือภูมิปัญญาไทย และสมาชิกในกลุ่มร่วมกันผลิต รวมทั้งร่วมกันบริหารจัดการ และร่วมรับผลประโยชน์ เช่น กลุ่มผู้ผลิตชุมชนที่จดทะเบียนอย่างเป็นทางการ ได้แก่ สมาคม สหกรณ์ มูลนิธิ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มผู้ผลิตชุมชน ที่ไม่จดทะเบียนอย่างเป็นทางการ ได้แก่ กลุ่ม ชมรม เป็นต้น

แนวทางการดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
<p>Center (ICT) ช่วยด้านเทคนิคนวัตกรรม Pilot Plant หรือศูนย์สนับสนุนที่ปรึกษา SMEs แห่งชาติ ช่วยจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สถาบันการศึกษา ฯลฯ</p>	<p>ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ</p> <p>๑.๒) ผู้ผลิตที่เป็นเจ้าของรายเดียว หมายถึง ผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งในชุมชนที่ผลิตสินค้า ที่แสดงความเป็นไทย หรือ ภูมิปัญญาไทย และมีความเชื่อมโยงกับชุมชนในข้อใดข้อหนึ่ง ได้แก่ การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิต หรือ มีการจ้างแรงงานในชุมชน หรือมีการใช้วัตถุดิบในชุมชน หรือมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ หรือมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์</p> <p>๑.๓) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) หมายถึง ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ได้แก่ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญ ซึ่งผลิตสินค้าที่แสดงความเป็นไทยหรือภูมิปัญญาไทยและมีความเชื่อมโยงกับชุมชนในข้อใดข้อหนึ่ง ได้แก่ การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิต/จ้างแรงงานในชุมชน/ใช้วัตถุดิบในชุมชน หรือมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหรือมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ โดยมีสินทรัพย์ลงทุนไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท</p> <p>๒. ดำเนินโครงการพัฒนาระบบข้อมูล “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” (OTOP) เพื่อรองรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และพัฒนาระบบ Big Data ของโครงการ OTOP ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบันและเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและภายนอก สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน และการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายทิศทางการพัฒนา OTOP ในอนาคต รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับประชาชนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ</p> <p>สสว.^๕ มีการริเริ่มการวางระบบที่จะให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเลือกใช้บริการในการพัฒนาธุรกิจจากผู้ให้บริการ SMEs (Business Development Service Provider) ได้เอง โดยผู้ให้บริการ SMEs สามารถเป็นได้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานเอกชนโดยต้องมาขึ้นทะเบียนไว้กับ สสว. ซึ่งจะทำให้ผู้ให้บริการ SMEs ที่มีความเป็นมืออาชีพเข้ามาเติมเต็มในระบบการส่งเสริม SMEs มากขึ้น โดย สสว. ออกแบบเป็นระบบให้ผู้ประกอบการ SMEs ร่วมจ่าย (Co-payment) กับ สสว. ซึ่ง สสว. จะออกเป็นวงเงินให้ตามสัดส่วนที่ผู้ประกอบการ SMEs แต่ละรายได้รับ (คูปอง) ในการใช้บริการผู้ให้บริการทางธุรกิจ ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีความต้องการการพัฒนาจริงเข้ารับบริการด้วย ทั้งนี้ สสว. อยู่ระหว่างการจัดทမ်းเบียบฯ เพื่อรองรับการอุดหนุนเงินให้ผู้ประกอบการ SMEs การจัดทำระบบเพื่อให้ผู้ให้บริการ SMEs มาลงทะเบียน การนำเสนอบริการแก่ผู้ประกอบการ SMEs ให้ผู้ประกอบการ SMEs ส่งคำขอรับความช่วยเหลือมายัง สสว.</p> <p>กระทรวงพาณิชย์^๖ ได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยให้สามารถใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เป็นเครื่องมือในการเพิ่มโอกาสทางการค้า ตามแนวทางดังนี้</p> <p>๑. เสริมสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาศักยภาพด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้เข้าใจโลกและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สามารถปรับตัวต่อยอดและใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์/เทคนิคการตลาดออนไลน์ในการทำการค้าออนไลน์ และมีหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมของผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มและแต่ละระดับ (ต้น กลาง สูง) ทั้งรูปแบบการสัมมนา เสวนา อบรมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนสามารถผลักดันสินค้าชุมชนเข้าสู่การค้าออนไลน์ได้</p>

แนวทางดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
	<p>๒. บูรณาการความร่วมมือกับ Platform เอกชนที่มีศักยภาพสูง เช่น Shopee Lazada JD Central เป็นต้น เพื่อผลักดัน และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการให้ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นช่องทางในการขยายตลาด</p> <p>๓. ร่วมกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัดในการสร้างองค์ความรู้ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดทั้ง ๗๖ จังหวัด ผ่านกิจกรรม Shopee Bootcamp for MOC Trainer เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่จบหลักสูตรสามารถเป็นที่เล็งด้านการตลาดออนไลน์ให้กับธุรกิจในแต่ละจังหวัดได้ พร้อมทั้งผลักดันผู้ประกอบการในพื้นที่ให้สามารถเปิดร้านค้าออนไลน์ได้ทันที</p> <p>๔. บูรณาการระหว่างหน่วยงานในระดับนโยบาย ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการพัฒนาชุมชน ตลอดจนสถาบันการเงิน ศึกษาในการจัดทำแผนการดำเนินการเพื่อส่งเสริมพัฒนา และผลักดันนโยบายที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้ตรงกับความต้องการของตลาดในสถานการณ์ปัจจุบัน</p> <p>ทั้งนี้ ผลการดำเนินการตามแนวทางข้างต้นสรุปได้ดังนี้</p> <p>(๑) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (๑.๑) การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้ใช้ e-Commerce เป็นช่องทางในการขยายตลาด รวมทั้งจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ และบ่มเพาะพัฒนาผู้ประกอบการค้าออนไลน์ ในจำนวน ๘,๙๘๕ คน (๑.๒) พัฒนาคู่มือฉบับดิจิทัลวิลเลจออนไลน์ (Digital Village by DBD) โดยการผลักดันสินค้าชุมชนเข้าสู่การค้าออนไลน์ มีชุมชนต้นแบบ ๒๐ ชุมชน (๑.๓) จัดมหกรรมเพื่อกระตุ้นการซื้อขายสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ Thailand Online Mega Sale มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๑,๕๑๒ ราย (๑.๔) พัฒนาคู่มือฉบับดิจิทัลวิลเลจออนไลน์ โดยมีการพัฒนาผู้ประกอบการร้านค้าสินค้าชุมชนออนไลน์จำนวน ๒,๕๑๕ ราย</p> <p>(๒) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (๒.๑) มีผู้ประกอบการอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ จำนวน ๒,๓๘๒ คน (๒.๒) กิจกรรมการพัฒนาสินค้าชุมชนออนไลน์ อยู่ระหว่างขั้นตอนการพัฒนาผู้ประกอบการใน ๑๘ กลุ่มจังหวัดตามยุทธศาสตร์กระทรวงพาณิชย์</p> <p>สำหรับการสร้างโอกาสทางการค้าและเพิ่มช่องทางการตลาดชุมชน กระทรวงพาณิชย์ได้มีการจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าให้กับผู้ประกอบการ SMEs รวมทั้งการเจรจาจับคู่ธุรกิจ และให้คำปรึกษาทางธุรกิจ</p> <p>กระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.)^๑ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ SMEs โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นจุดแข็งทำให้ผู้ประกอบการ SMEs มีความสะดวกใจและเชื่อมั่นต่อการเข้ารับบริการของ กสอ. มาอย่างยาวนาน โดย กสอ. ได้มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค ๑-๑๑ กสอ. และศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรมเชรามาิก ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้สามารถกระจายการพัฒนาครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ ขณะที่เพิ่มความสะดวกในการให้บริการด้วยระบบ SME Support & Rescue Center (SSRC) ซึ่งเป็นระบบที่ทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ทั่วประเทศ สามารถเข้าถึงการให้บริการของ กสอ. ได้โดยสะดวก โดยมีกระบวนการให้คำปรึกษาแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านทั้งระบบ Online และ Offline รวมถึงเข้าถึงการให้บริการด้านเครื่องจักรและเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ของศูนย์ปฏิรูปอุตสาหกรรม (Industry Transformation Center: ITC) ซึ่งเป็นกลไกสนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการให้มีความสามารถแข่งขันได้ ตามแนวทางการให้บริการ ดังนี้</p>

แนวทางการดำเนินงาน	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินงาน
	<p>๑. Product ออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ ให้มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมตอบสนองความต้องการของตลาดได้</p> <p>๒. Process พัฒนาระบบการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงหรือระบบอัตโนมัติ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน ลดของเสียได้</p> <p>๓. People การพัฒนาบุคลากรทั้งในภาคอุตสาหกรรม หรือวิสาหกิจชุมชน ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญ สามารถเป็นแรงงานที่มีมือชั้นสูงโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมได้</p>
<p>ข้อเสนอแนะที่ ๓: ประสานบริการทางการเงินเข้ากับระบบส่งเสริมพัฒนา SMEs ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>• ๓.๑ กำหนดประเภทมาตรการทางการเงินที่ชัดเจน สำหรับแต่ละกลุ่มวิสาหกิจที่มีความสามารถต่างกัน เพื่อให้มีเงื่อนไข กระบวนการอนุมัติ และการชดเชยความเสี่ยงที่เหมาะสม</p>	
<p>• มาตรการการเงินเชิงรุกเพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขัน : จัดตั้งกองทุนพิเศษ หรือ Soft Loan แบบ Two Step Loan ให้สถาบันการเงินทั่วไป และเฉพาะกิจดำเนินการด้วยอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรน</p> <p>• มาตรการการเงินเพื่อเปิดโอกาสให้ SMEs ที่มีศักยภาพเข้าถึงเงินทุนเพื่อปรับปรุงกิจการ : คล้ายกับมาตรการเชิงรุก แต่ดำเนินการผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีการผ่อนปรนเงื่อนไขการอยู่ในข่ายให้บริการ และการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพเชิงประจักษ์เพิ่มเติมจากเอกสารในการวิเคราะห์สินเชื่อ</p> <p>• มาตรการทางการเงินเพื่อช่วยเหลือ SMEs ที่มีปัญหา : ดำเนินการผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือสนับสนุนให้สถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้ดูแลเอง โดยภาครัฐมีการสนับสนุนการดำเนินงานบางส่วน และหากเป็นกลุ่มที่มีเจ้าหนี้หลายรายอาจจัดตั้งหรือใช้ บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน (AMC) ของรัฐที่มีอยู่แล้วซื้อหนี้มารวมไว้ที่เดียวและดำเนินการพลิกฟื้นกิจการ</p>	<p>กระทรวงการคลังโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินนโยบายและมาตรการเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs อย่างต่อเนื่องผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลด้านนโยบายของกระทรวงการคลังและสถาบันการเงิน ดังนี้</p> <p>๑. กระทรวงการคลังได้กำหนดแนวนโยบาย SFIs ระยะ ๕ ปี (ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) ซึ่งมุ่งเน้นให้ SFIs ได้ทำหน้าที่เติมเต็มช่องว่างทางการเงินในภาวะที่กลไกตลาดไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินให้ครอบคลุม (Financial Inclusion) ซึ่งรวมถึงผู้ประกอบการ SMEs เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างความเท่าเทียมและความเสมอภาค อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการมุ่งสู่เศรษฐกิจที่มีการพัฒนาอย่างทั่วถึง (Inclusive Economy) ซึ่งกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ SFIs ดำเนินการตามพันธกิจและแนวนโยบายดังกล่าวซึ่งครอบคลุมเรื่องการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ SMEs โดยมีกรคิดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ SFIs อย่างใกล้ชิด</p> <p>๒. ในปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) กระทรวงการคลังได้ออกมาตรการด้านการเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการและประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs และประชาชน สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบสถาบันการเงินได้เพิ่มขึ้น มีเงินทุนหมุนเวียนระดับประคองธุรกิจและรักษาการจ้างงานไว้ต่อไปได้ รวมถึงมีเงินเพียงพอในการดำรงชีวิต โดยไม่จำเป็นต้องผัดผ่อนชำระหนี้ หรือพึ่งพาสินเชื่อระบบ โดยได้มีมาตรการเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs คือ ๑) มาตรการเสริมสภาพคล่องสำหรับผู้ประกอบการ SMEs รวมถึงผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ผ่านธนาคารออมสินและธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ๒) มาตรการค้ำประกันสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการ SMEs โดยบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)</p>

แนวทางการดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
<ul style="list-style-type: none"> • มาตรการทางการเงินช่วงวิกฤต : ต้องจัดตั้งกองทุนพิเศษ หรือ Soft Loan แบบ Two Step Loan ให้เจ้าหน้าที่เดิม และสถาบันการเงินทุกประเภทเข้าร่วมดำเนินการ โดยมีหลักเกณฑ์ที่ผ่อนปรน และลดความเสี่ยงภัยให้กับสถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการ • มาตรการทางการเงินสำหรับ Startup : เปลี่ยนบทบาทจากรัฐร่วมลงทุนโดยตรงมาเป็นการจัดตั้ง VC Matching Fund ร่วมลงทุนใน Startup ที่มี VCC ตัดสินใจร่วมลงทุนไปแล้ว ในอัตรา ๑:๑ หรือตามที่กำหนด และ Exit ในการระดมทุนครั้งต่อไป รวมทั้งการเพิ่มปริมาณ Grant ที่ให้ในช่วง Seed Stage ตลอดจนสนับสนุนให้มี Thai Angle Platform เพื่อหา Strategic Partner ให้กับ Startup ไทย โดยทั้งนี้เงื่อนไขในการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการแต่ละรายนั้นควรได้รับการสนับสนุนด้านคำปรึกษาด้านธุรกิจและอื่น ๆ ที่จำเป็นกับหน่วยงานส่งเสริมเพื่อให้ SMEs แต่ละรายมีศักยภาพและความสามารถ รวมทั้งความพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบสินเชื่อของสถาบันการเงินได้ตามเงื่อนไขของแต่ละแหล่งประเภทเงินทุน 	<p>กระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.)^๗ เห็นด้วยในหลักการกำหนดแนวทางการดำเนินการด้านการเงินตามข้อเสนอแนะของรายงานฯ ซึ่งจะเป็นการผลักดันนโยบายการคลังเพื่อให้สถาบันการเงินและ SFIs สามารถนำเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนไปปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs เพื่อให้ดำเนินธุรกิจให้ผ่านพ้นในช่วงวิกฤติได้ ทั้งนี้ กสอ. พร้อมที่จะให้การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงานศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค จำนวน ๑๑ ศูนย์ เพื่อให้ SMEs ได้รับทราบและเข้าถึงแหล่งเงินทุนดังกล่าว</p> <p>กสอ. มีการดำเนินงานด้านเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการส่งเสริมเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจให้กับผู้ประกอบการรายย่อยในอุตสาหกรรมการผลิตอีกทางหนึ่ง และนอกจากมาตรการการเงินในลักษณะของการให้สินเชื่อแล้ว ยังมีแนวทางสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในลักษณะอื่น ได้แก่ การเปลี่ยนค่าใช้จ่ายเป็นเงินทุน ด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมปรับเปลี่ยนค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจให้กลายเป็นเงินทุนในการประกอบกิจการ โดยการใช้ระบบการจัดการคลังสินค้าออนไลน์เพื่อลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ให้แก่ผู้ประกอบการ ตลอดจนการหาผู้ร่วมลงทุนให้แก่กลุ่ม Startup ที่มีความโดดเด่นเรื่องความคิดสร้างสรรค์เชิงเทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านการระดมทุนในลักษณะ Angle Fund และโครงการ startup connect ซึ่งเปิดโอกาสให้ Startup และนักลงทุนได้ร่วมกันพัฒนาธุรกิจร่วมกับ กสอ. อีกทั้งกระทรวงอุตสาหกรรมยังมีกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนและเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับผู้ประกอบการ SMEs ที่มีศักยภาพในการต่อยอดพัฒนาธุรกิจ ให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ ๑ ต่อปี โดยได้ผ่อนปรนเงื่อนไขด้านประวัติการชำระหนี้ การจัดทำประมาณการรายได้ของกิจการ โดยใช้เงื่อนไขเชิงปริมาณ คุณภาพ และเชิงประจักษ์ และให้ใช้หลักประกันเสริม ตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรณีมีวงเงินต่ำกว่า ๓ ล้านบาท ใช้บุคคลเจ้าของกิจการค้ำประกัน โดยในปี ๒๕๖๔ โครงการสินเชื่อเสริมพลังสร้างอนาคต SMEs ไทย สนับสนุนสินเชื่อ ครอบคลุมเงิน ๑,๓๐๐ ล้านบาท</p> <p>ในช่วงวิกฤติมีมาตรการพักชำระหนี้เงินต้นให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs กว่า ๖,๔๐๐ ล้านบาท และให้สินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs (ลูกค้าเดิม) เพื่อเติมทุน ลดภาระค่าใช้จ่าย บรรเทาผลกระทบจาก COVID-19 และให้มีสภาพคล่องสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ลดขั้นตอนและกระบวนการในการพิจารณาสินเชื่อ การตรวจเยี่ยมกิจการ สามารถขอรับบริการโดยแจ้งความประสงค์ผ่านเว็บไซต์ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ได้</p> <p>นอกจากนี้ ธพว. มีการดำเนินโครงการสินเชื่อผ่อนปรนภายใต้กองทุน ๒ แห่ง ได้แก่ สินเชื่อกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ และสินเชื่อกองทุน สสว. ซึ่งมีรูปแบบการผ่อนปรนหลายด้าน อาทิเช่น อัตราดอกเบี้ย คุณสมบัติผู้กู้ และหลักประกัน เป็นต้น โดยมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์สินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs ในการปรับปรุง/เสริมสภาพคล่อง โดยการผ่อนปรนหลักเกณฑ์ และคุณสมบัติเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs อาทิเช่น แนวทางการปรับปรุง การลดปริมาณเอกสาร การพิจารณารายได้และความสามารถในการชำระหนี้ ผ่อนปรนหลักเกณฑ์สินเชื่อเพื่อช่วยเหลือ SMEs ให้เข้าถึงง่าย เป็นต้น ได้แก่</p>

แนวทางการดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
	<p>๑. โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 – รายเล็ก Extra Cash</p> <p>๒. โครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชน (Local Economy Loan)</p> <p>นอกจากนี้ มีมาตรการทางการเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่มีปัญหา ดังนี้</p> <p>๑) พักชำระหนี้ลูกหนี้เดิมของ ธพว.</p> <p>๒) พักชำระหนี้ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุระเบิด-เพลิงไหม้โรงงานย่านกิ่งแก้ว</p> <p>๓) พักชำระหนี้ช่วยเหลือเร่งด่วน ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการการป้องกันและควบคุมการระบาดของ COVID-19 จากภาครัฐ</p> <p>๔) พักชำระหนี้เงินต้นของลูกค้ำกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวทางพระราชบัญญัติที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19</p>
<p>ข้อเสนอแนะที่ ๓: ประสานบริการทางการเงินเข้ากับระบบส่งเสริมพัฒนา SMEs ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>• ๓.๒ การประสานงานกับกองทุนหรือระบบการเงินที่มีอยู่ในชุมชนให้สามารถตอบสนองความต้องการของวิสาหกิจในชุมชนได้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p>	
<p>• พัฒนาระบบธนาคารหรือสถาบันการเงินชุมชนให้มีประสิทธิภาพในการเป็นแหล่งทุนสำหรับวิสาหกิจในพื้นที่ชุมชนนั้น และสร้างเงื่อนไขการดูแลผ่านระบบการดูแลทางสังคมระหว่างสมาชิกด้วยกันเอง</p> <p>• ขยายการจัดตั้งสถาบันหรือธนาคารประชาชนในระดับพื้นที่ที่สมาชิกดูแล ตรวจสอบ กำกับ การดูแลกันเอง โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านความรู้ และเงินทุนบางส่วน</p>	<p>กระทรวงการคลังโดย สศค. ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาระบบการเงินประชาชน และการเป็นนายทะเบียนตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ดำเนินการร่วมกับธนาคารผู้ประสานงาน ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารออมสิน เพื่อให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน ทั้งนี้ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีองค์กรการเงินชุมชนได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชนแล้ว จำนวน ๔ แห่ง อย่างไรก็ตาม ธนาคารผู้ประสานงานทั้ง ๒ แห่ง ยังคงดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับองค์กรการเงินชุมชนจำนวนมากว่า ๓๐๐ แห่ง เพื่อให้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชนได้</p> <p>ทั้งนี้ พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชนเพื่อทำหน้าที่เป็นธนาคารของชุมชน และเป็นการยกระดับองค์กรการเงินชุมชนที่เกิดจากการรวมตัวกันเป็นกลุ่มบุคคลภายในชุมชนให้มีสถานะเป็นนิติบุคคล โดยสถาบันการเงินประชาชนจะมีหน้าที่ในการส่งเสริมการออมทรัพย์ และให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต และสวัสดิการของสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชน</p> <p>สสว.^๕ จะดำเนินการประสานกับกองทุนหรือระบบการเงินที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อหาหรือแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของวิสาหกิจชุมชนได้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป</p>

แนวทางการดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
<p>ข้อเสนอแนะที่ ๓: ประสานบริการทางการเงินเข้ากับระบบส่งเสริมพัฒนา SMEs ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> ๓.๓ เพิ่มขีดความสามารถดำเนินการสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อให้สามารถดูแล SMEs ด้านการเงินได้ประสิทธิภาพมากขึ้น 	
<ul style="list-style-type: none"> จัดทำระบบบริหารสินเชื่อ Policy Loan กลาง เพิ่มความเป็น Digital Banking ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยมีธนาคารกรุงไทย หรือ ธนาคารออมสิน เป็นแกนพัฒนาเพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านการพัฒนาโดยรวมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ 	<p>ธนาคารแห่งประเทศไทย มีความเห็นว่า ข้อเสนอนี้อาจต้องพิจารณาให้ชัดเจนขึ้นในประเด็นของข้อจำกัดและลักษณะของ SFIs แต่ละแห่ง อย่างไรก็ดี นโยบายด้าน Digital Banking จะต้องคำนึงถึงพันธกิจและบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันของ SFIs แต่ละแห่ง และ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ทั้งหน่วยงานด้านออกแบนโยบาย ด้านการกำกับดูแล และผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงหรือระบบบริหารสินเชื่อหรือระบบเทคโนโลยีที่ใช้ต้นทุนในการพัฒนาสูง สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันพัฒนา โดยมีสถาบันการเงินของรัฐที่มีศักยภาพ เป็นแกนในการพัฒนาที่จะช่วยลดต้นทุนและภาระของทางการในภาพรวม</p>
<ul style="list-style-type: none"> ปรับเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้สามารถรับความเสี่ยงได้มากกว่าธนาคารพาณิชย์ 	<p>ธนาคารแห่งประเทศไทย ออกหลักเกณฑ์กำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะคำนึงถึงความแตกต่างในการดำเนินการตามพันธกิจ เจตนารมณ์ในการจัดตั้ง และต้นทุนในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่ง ดังนั้น หลักเกณฑ์กำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจในปัจจุบันจึงมีความแตกต่างจากหลักเกณฑ์ที่กำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ เช่น หลักเกณฑ์ด้านเงินกองทุนซึ่งดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งปัจจุบันใช้หลักเกณฑ์ตามแนวทาง Basel ๒ ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์ใช้หลักเกณฑ์ตามแนวทาง Basel ๓ เป็นต้น</p>
<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มทุนหรือจัดตั้งกองทุนให้ SFIs ที่คาดว่า จะมีปัญหาสถานะเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio) เช่น ธพว. 	<p>กระทรวงการคลัง โดย สศค. ได้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจภายใต้การดูแลของกระทรวงการคลัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับกรฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มั่นคงและมีเสถียรภาพ ช่วยเหลือและสนับสนุนทางการเงินแก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและทางการเงินของประเทศ ซึ่งเมื่อปี ๒๕๖๓ กองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินได้เพิ่มทุนให้แก่ SME Bank ไปแล้วจำนวน ๓,๐๐๐ ล้านบาท</p>
<p>ข้อเสนอแนะที่ ๓: ประสานบริการทางการเงินเข้ากับระบบส่งเสริมพัฒนา SMEs ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> ๓.๔ เพิ่มบทบาทธนาคารพาณิชย์ในการสนับสนุนเงินทุนแก่ SMEs และกระจายสินเชื่อสู่ SMEs ในระดับภูมิภาค 	
<ul style="list-style-type: none"> กำหนดสัดส่วนสินเชื่อใหม่ที่เป็น SMEs ต่อสินเชื่อใหม่ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ เป็นรายปี กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์มีสินเชื่อใหม่ที่เป็น SMEs ในภูมิภาคและพื้นที่ที่ธนาคารมีสาขาตั้งอยู่ สนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่บริการสินเชื่อให้หน่วยสนับสนุนและส่งเสริม SMEs ให้มีศักยภาพและความพร้อมในทุกด้าน 	<p>ธนาคารแห่งประเทศไทย มีความเห็นว่า แนวทางการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs ของธนาคารพาณิชย์จะเป็นไปตามกลยุทธ์ นโยบายการทำการธุรกิจ และกรอบความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตามธนาคารพาณิชย์ได้ให้ความร่วมมือในการสนับสนุนนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ SMEs มาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดทำฐานข้อมูล SMEs เพื่อช่วยให้ SMEs เข้าถึงสินเชื่อได้ง่ายขึ้น นโยบาย SMEs บัญชีเดียว การใช้เทคโนโลยีหรือข้อมูลทางเลือกในการพิจารณาสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs ใหม่ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ธนาคารพาณิชย์ยังเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนมาตรการทางการเงินของภาครัฐเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 เช่น โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) การชะลอชำระหนี้ ในปี ๒๕๖๓ โครงการสินเชื่อฟื้นฟู โครงการพักทรัพย์ พักหนี้ (Asset Warehousing) ในปี ๒๕๖๔ เป็นต้น</p>

แนวทางดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
<p>ในการเข้าสู่ระบบสินเชื่อและธุรกิจ โดยอาจมีการให้แรงจูงใจด้านการหักค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการคำนวณภาษี</p>	
<p>ข้อเสนอแนะที่ ๓: ประสานบริการทางการเงินเข้ากับระบบส่งเสริมพัฒนา SMEs ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	
<p>• ๓.๕ บรรจุมตรการทางการเงินและงบประมาณที่เกี่ยวข้องไว้ในแผนบูรณาการส่งเสริมพัฒนา SMEs ประจำปี</p>	
<p>• กำหนดให้สถาบันการเงินเป็นหน่วยร่วมดำเนินการในแผนบูรณาการส่งเสริม SMEs และเป็นหน่วยงานรับงบประมาณผ่านกระทรวงการคลัง เพื่อรับงบประมาณด้านคูปองส่งเสริม SMEs การขอชดเชยดอกเบี้ยและความเสียหาย การเพิ่มทุน เป็นต้น</p>	<p>สสว.^๕ จะมีการหารือกับสำนักงานประมาณถึงความเป็นไปได้ที่จะนำงบประมาณของสถาบันการเงินมารวมไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม SMEs ต่อไป</p> <p>สำนักงานประมาณ^๖ มีผลการพิจารณาดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔ สำนักงานประมาณได้มีการจัดสรรงบประมาณในแผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล ให้กับหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับภารกิจด้าน SMEs เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้วิสาหกิจเริ่มต้นและผู้ประกอบการ SMEs ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพและขนาดของธุรกิจ</p> <p>๒. เห็นควรให้ สสว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีการกิจการในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ควรสร้างความรับรู้และความเข้าใจในทุกมิติ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับของกลุ่มเป้าหมายอย่างครอบคลุม เป็นธรรม ง่ายไปง่าย และตรวจสอบได้</p>
<p>ข้อเสนอแนะที่ ๔: ยกระดับ SMEs เข้าสู่มาตรฐานการวิเคราะห์สินเชื่อของสถาบันการเงินเอกชน</p>	
<p>• จัดกิจกรรม และรณรงค์ให้ SMEs มี Financial/Digital Literacy ผ่านการอบรม ให้ความรู้ด้วยความร่วมมือกับสถาบันการเงินต่าง ๆ</p> <p>• จัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อให้ SMEs ในพื้นที่สามารถเชื่อมโยงระบบความช่วยเหลือของ สสว. และหน่วยงานอื่น ๆ</p> <p>• SMEs ที่จะเข้าสู่มาตรการการช่วยเหลือของรัฐ ต้องเข้าสู่ระบบโดยการลงทะเบียนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือมีช่วงเวลาที่มีการปรับตัวเพื่อเข้าระบบ</p>	<p>กรมสรรพากร^๗ ได้ดำเนินการเพื่อยกระดับผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่มาตรฐานการวิเคราะห์สินเชื่อของสถาบันการเงินเอกชน โดยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่ระบบของรัฐเพื่อมีข้อมูลในการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ดังนี้</p> <p>๑. เปิดตัวผลิตภัณฑ์ให้ความรู้ทางภาษี Digital Tax Literacy Product เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ผ่านช่องทาง www.taxliteracy.acadamy และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook แพลตฟอร์มต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อประสานความร่วมมือไปยังสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารออมสิน เป็นต้น</p> <p>๒. มีมาตรการจูงใจและอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าระบบของรัฐ ดังนี้</p> <p>(๒.๑) การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี โดยปรับโครงสร้างอัตราภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ SMEs โดยกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน ๕ ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและบริการไม่เกิน ๓๐ ล้านบาทต่อปี ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับกำไรสุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน ๓ แสนบาทแรก</p>

แนวทางดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
<p>• จัดตั้งศูนย์ติดตามและพัฒนาสิทธิบัตรหมดอายุ เพื่อส่งเสริมให้ SMEs ทำการผลิตในประเทศทดแทนการนำเข้าและการพึ่งพาตนเอง</p>	<p>กระทรวงพาณิชย์ มีความเห็นว่า จากสถานการณ์ COVID-19 ส่งผลให้ยอดขายสินค้าและบริการลดลง มีสินค้าคงเหลืออยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ประกอบการขาดสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์จึงมีแนวทางในการดำเนินการเพื่อพัฒนา/ช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ดังนี้</p> <p>๑. การจัดทำระบบการเรียนรู้การสอนผ่านสื่อออนไลน์ (e-Learning) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ให้กับผู้ประกอบการ SMEs ทุกระดับ ผ่านทางเว็บไซต์ http://dbdacadamy.dbd.go.th ด้วยหลักสูตรที่มีความทันสมัยโดยเฉพาะหลักสูตรเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หลักประกันทางธุรกิจ และการเขียนแผนธุรกิจ เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถวิเคราะห์การเงินของธุรกิจ และเขียนแผนธุรกิจได้อย่างถูกต้องซึ่งจะทำให้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้</p> <p>๒. การพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ให้สามารถใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เป็นเครื่องมือในการเพิ่มโอกาสทางการค้า โดยมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนาให้รองรับนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง (การแปรรูปสินค้าเกษตร สินค้าชุมชน) ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการฐานราก เกษตรกร กลุ่มผู้ประกอบการชุมชน กลุ่ม OTOP กลุ่ม Organic กลุ่ม GI กลุ่มสมาชิก Biz Club ของกระทรวงพาณิชย์ รวมทั้งสถาบันเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรและวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวสามารถใช้ e-Commerce เป็นเครื่องมือรองรับ Digital Disruption</p> <p>๓. การเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับสินค้าชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้สินค้าชุมชนเป็นที่รู้จัก รวมถึงเป็นการขยายเครือข่ายทางการค้าให้กว้างขวางขึ้น โดยการจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าให้กับผู้ประกอบการ SMEs ทั่วประเทศ</p> <p>กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการพัฒนาชุมชน ได้มีการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. สร้างและพัฒนากลไกการขับเคลื่อนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ในรูปของทางดำเนินการศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก การสร้างเครือข่าย OTOP การดำเนินงานโรงเรียน OTOP Academy ตลอดจนการผลักดันให้เกิด OTOP Trader เพื่อพัฒนายกระดับให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีศักยภาพในการบริหารจัดการ และช่วยเหลือซึ่งกันและในลักษณะ “ที่ช่วยน้อง” เพื่อนำไปสู่ความเข้มแข็งต่อไป</p> <p>๒. ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของชุมชน เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับประชาชนในชุมชน ที่ผ่านมามีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี สู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ประชาชนพึ่งตนเอง</p> <p>๓. ดำเนินการเปิดลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการส่งเสริมสนับสนุนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP โดยการพัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการ OTOP ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ การออกแบบ/รูปแบบบรรจุภัณฑ์ แผนธุรกิจ การเข้าถึงแหล่งทุน ทั้งทุนภายในชุมชน และสถาบันการเงิน การเป็นนักขายมืออาชีพ ทักษะด้านเจรจา การพัฒนาธุรกิจ จับคู่ค้าเจรจาธุรกิจ การรับช่วงการผลิต การบริหารความเสี่ยง การสร้างนวัตกรรม การพัฒนา</p>

แนวทางดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
	<p>ผู้ประกอบการรายใหม่ การสร้างจิตสำนึกการเป็นผู้ประกอบการที่ดี ตลอดจนให้มีความสามารถและทักษะ ในการนำสินค้าจำหน่าย ในตลาดออนไลน์ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งต่อไป</p> <p>๔. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นการพัฒนาระดับคุณภาพ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP ทั้งด้านการออกแบบและพัฒนา ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ การสร้างแบรนด์ให้มีมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๕. การดำเนินงานส่งเสริมด้านการตลาด ทั้งรูปแบบการตลาด Offline เช่น การจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าในลักษณะงาน Event และรูปแบบการตลาด Online เช่น การจัดทำเว็บไซต์ เพจเฟซบุ๊ก เป็นต้น เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>กระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.)^๗ ในปี ๒๕๖๔ กสอ. ได้ดำเนินการภายใต้นโยบายสติ (STI) มุ่งเน้นการพัฒนา ๓ ปัจจัยหลักเพื่อเตรียมความพร้อมของ SMEs และวิสาหกิจชุมชน รองรับ Digital Disruption และ New Normal ประกอบด้วย</p> <p>๑) SKILL: ทักษะเร่งด่วน โดยเร่งเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถปรับตัวและอยู่รอดได้ผ่าน ๓ ทักษะ ที่จำเป็นและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ ทักษะวิชาตัวเบา (Lean) ทักษะด้านเทคโนโลยี และทักษะด้านการปรับธุรกิจ/ปรับอาชีพ</p> <p>๒) TOOL: เครื่องมือเร่งด่วน เครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อน คือ การสร้างระบบนิเวศอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างเครือข่าย Startup สร้างกลไกเงินทุน เพื่อสนับสนุนวงจรธุรกิจ ชุมชีวิตลูกหนี้ และสร้าง DIProm Marketplace จำหน่ายสินค้าดีมีมาตรฐาน</p> <p>๓) INDUSTRY: อุตสาหกรรมเร่งด่วน โดเมนการสร้างโอกาสจากต้นทุนที่ประเทศไทยมีจุดแข็ง คือ เกษตรอุตสาหกรรม ให้กลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพมองเห็นความรู้ที่จะประกอบธุรกิจรวมถึงคนกลับคืนถิ่นและยังคงมีทักษะจากอาชีพเดิม รวมถึงสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อผสานความคิดสร้างสรรค์เพื่อผลิตสินค้าหรือการบริการให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ รวม ๓,๓๕๖ กิจการ ๑๑,๙๕๕ คน ๑,๔๒๐ ราย ๗๗ กลุ่ม ๙๘๒ ผลิตภัณฑ์ และ ๒ รายงาน</p> <p>นอกจากนั้น ธพว. ยังมีโครงการ “ความรู้คู่ทุน” เพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพ ให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ในการยกระดับ และเสริมศักยภาพ ให้ผู้ประกอบการ SMEs ดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคงต่อไป</p> <p>๑. อบรมพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ในรูปแบบห้องเรียน Online หากหลายหลักสูตรทั้งด้านการตลาด การเงิน และการใช้ Social Media เป็นต้น</p> <p>๒. เพิ่มช่องทางการค้า/การตลาดให้กับผู้ประกอบการ SMEs ทาง Social Media Platform และ Platform Online ต่าง ๆ เช่น Shopee Lazada AliExpress เป็นต้น</p>

แนวทางดำเนินการ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
	<p>สสว. ในฐานะหน่วยงานด้านนโยบายได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ SMEs เพื่อรองรับ Digital Disruption, Economic Crisis และ New Normal โดยได้กำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องไว้ใน (ร่าง) แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ทั้งในเรื่องการเร่งนำดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ การพัฒนาแรงงานบุคลากรให้มีทักษะด้านดิจิทัลมากขึ้น และการช่วยให้ธุรกิจยังชีพต่าง ๆ สามารถพัฒนามาตรฐานอาชีพที่รองรับวิถีใหม่ที่ผู้บริโภครมีความใส่ใจด้านอนามัยมากขึ้น ซึ่งจะได้มีการพัฒนาโครงการมารองรับโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป</p>

หมายเหตุ

- ๑. บันทึกกรมสรรพากร ด่วน ที่ กค ๐๗๐๘/๑๘๗๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔
- ๒. หนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ผนส๒.๓๔๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔
- ๓. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมการเกษตร วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทยโดยกรมพัฒนาชุมชน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๔.๗/๔๗๗๐ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๕. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๖/๔๐๔ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๖. หนังสือกระทรวงพาณิชย์ ที่ พณ ๐๘๐๗/๓๔๗๐ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ๗. หนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๒๐๔(๕)/๓๘๙๔ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ๘. หนังสือสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๓๑๑/๓๑๒๑ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ๙. หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๗/๑๙๖๖๙ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๔